

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
93/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 18.2.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιγλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση από τον ραδιοφωνικό σταθμό METROPOLIS 95.5 Νομού Θεσσαλονίκης, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας περί: α) ανακριβούς και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοσης των γεγονότων και β) μετάδοσης, με τη μορφή τεκμηριωμένης είδησης, προσωπικών κρίσεων και πιθανολογήσεων, κατά τη διάρκεια της εκπομπής με τίτλο: «Της Κακομοίρας», η οποία, μεταδόθηκε στις 30.11.2021. Η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν υποβολής καταγγελίας ιδιώτου (με αριθμό πρωτοκόλλου 6353/1.12.2021).

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 419/23.12.2021, ο οποίος ανατέθηκε στη Διοικητική Υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στον Ειδικό Επιστήμονα-Νομικό Αντώνιο Κεχρή. Μετά την παραίτηση και την αποχώρηση από το ΕΣΡ του ως άνω Αντωνίου Κεχρή, χρεώθηκε ο σχετικός φάκελος στις 8.11.2024 στον Ειδικό Επιστήμονα-Νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 57/ΕΣ/8.2.2022 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 95/ΕΣ/21.1.2025 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, υποβλήθηκε από την εγκαλουμένη, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Σταύρου Μαλαμή, έγγραφο αίτημα για την αναβολή της ακρόασης με την επίκληση ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων του πληρεξουσίου δικηγόρου της (έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 809/18.2.2025). Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε ομοφώνως από την Ολομέλεια βάσει του άρθρου 13 παρ. 1 της Υ.Α. 20291/Ε/6.9.2002 (Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης), καθώς στις 3.2.2025 είχε αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης κατόπιν αιτήματος της εγκαλουμένης με την επίκληση και πάλι ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων του πληρεξουσίου δικηγόρου της (έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 440/30.1.2025). Έγινε ωστόσο ομοφώνως αποδεκτό το επικουρικό αίτημα της εγκαλουμένης (ΑΠ ΕΣΡ 828/18.2.2025) να της χορηγηθεί προθεσμία κατάθεσης εγγράφου υπομνήματος, η οποία ορίστηκε για τις 10.3.2025 και ώρα 14.00. Η εγκαλουμένη κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 1178/10.3.2025 υπόμνημα.

Την 26.5.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντες ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης και το μέλος Πέτρος Τριανταφυλλίδης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, ο οποίος δεν μετείχε στη συνεδρίαση της 18.2.2025 κατά την οποία έλαβε χώρα η συζήτηση της υπόθεσης, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6353/1.12.2021 υποβληθείσα καταγγελία, την με αριθμό πρωτοκόλλου 57/ΕΣ/8.2.2022 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Ειρήνη Κεραμήτσου, την με αριθμό πρωτοκόλλου 95/ΕΣ/21.1.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Γεώργιος Αναγνωσταράς, το με αριθμό πρωτοκόλλου 1178/10.3.2025 υπόμνημα του σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια

και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως της υποθέσεως και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω νομικός εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού ακροάστηκε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την ενδεχόμενη επιβολή, σε περίπτωση παραβάσεων, των προβλεπομένων διοικητικών κυρώσεων.

2. Εξάλλου, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποχρεούνται να μεταδίδουν τα γεγονότα με προσοχή και με αίσθημα ευθύνης για να μην προκαλείται σύγχυση στο κοινό. Ειδικότερα, το άρθρο 5 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσο είναι δυνατό πλήρης. Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό»*. Συναφώς, απαγορεύεται η μετάδοση υποθέσεων και πιθανολογήσεων ως γεγονότων. Το άρθρο 15 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Ειδήσεις και σχόλια, κρίσεις ή απόψεις πρέπει να διακρίνονται με τρόπο σαφή. Υποθέσεις ή πιθανολογήσεις δεν παρουσιάζονται ως γεγονότα»*.

3. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την ακρόαση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Στις 30.11.2021 και μεταξύ των ωρών 14.00-16.00, προβλήθηκε από τον ραδιοφωνικό σταθμό της εγκαλουμένης η εκπομπή «Της Κακομοίρας».

Πραγματοποιήθηκε κατά τη μετάδοση της εκπομπής συζήτηση για το θέμα της υποχρεωτικότητας των εμβολίων κατά του νέου κορονοϊού, πιθανότατα με αφορμή κυβερνητική απόφαση να επιβληθεί πρόστιμο στους ανεμβολίαστους ενήλικες μεγάλης ηλικίας. Ο κεντρικός παρουσιαστής της εκπομπής ενημέρωσε το κοινό ότι ο ίδιος εμβολιάστηκε επειδή είχε πληροφόρηση από ένα πολιτικό πρόσωπο ότι στο μέλλον θα γινόταν ο εμβολιασμός υποχρεωτικός με την απειλή επιβολής χρηματικού προστίμου. Ανέφερε ότι αυτός έκανε επομένως το εμβόλιο εγκαίρως, για να μην υποχρεωθεί να το κάνει όταν θα καθίστατο υποχρεωτικός ο εμβολιασμός υπό την απειλή χρηματικού προστίμου.

Στη συνέχεια, ο κεντρικός παρουσιαστής της εκπομπής ανέφερε ότι η επιβολή προστίμου στους ανεμβολίαστους ενήλικες μεγάλης ηλικίας προβλέφθηκε από την κυβέρνηση γιατί είχαν περισσέψει τα εμβόλια και ήθελαν να τα πουλήσουν για την εξυπηρέτηση οικονομικών συμφερόντων. Προσέθεσε ότι όταν θα εξαντλείτο το υπάρχον απόθεμα, θα εμφανιζόταν το φάρμακο κατά του νέου κορονοϊού που θα κατασττούσε τα εμβόλια αχρείαστα. Αναφέρθηκαν ειδικότερα τα ακόλουθα:

Μείνανε στοκ τα εμβόλια. Δεν περιμέναν τέτοια αντίδραση... Για αυτό σου λέω... Θα αναγκαστούν να πουλήσουν τα εμβόλια γιατί τους έμειναν στοκ και όταν το κάνουν θα δώσουν και το φάρμακο και θα κοινομήσουνε και από το φάρμακο.

...

Και σου είπα ότι στο τέλος αυτοί θα μας αναγκάσουν με τσαμπουκά να το κάνουμε. Γιατί τους μείνανε τα εμβόλια, γιατί θέλουν να τα πουλήσουνε... Έτσι δεν είναι; Στοκ δεν μείνανε; Ποιος βγήκε και είπε, ότι έχει βρεθεί το φάρμακο αλλά πρέπει να πουληθούν τα εμβόλια; Ποιος ήταν; Βοηθήστε με λίγο... Το άκουσα εγώ ο ίδιος. Είναι ένα παιχνίδι, το οποίο είναι ουσιαστικά μισημένο.

...

Να πουλήσουνε αυτοί τα εμβόλια... Και όταν τα πουλήσουν τα εμβόλια και γίνει η κονόμα μετά θα σου πούνε, πάρε και το χάπι σε δυο χρόνια, τρία...

...

Δυστυχώς πρέπει να πουλήσουν τα εμβόλια και μετά θα μας δώσουν και το φαρμακάκι.

III. Υπαγωγή

Η εγκαλουμένη εταιρεία συνομολογεί ότι το επιχείρημα του κεντρικού παρουσιαστή της εκπομπής περί της υποτιθέμενης προώθησης των εμβολίων για την εξυπηρέτηση οικονομικών συμφερόντων είναι αβάσιμο, καθώς η χορήγηση των εμβολίων στους πολίτες γινόταν χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα. Ισχυρίζεται ωστόσο ότι επρόκειτο για μια προσωπική κρίση του παρουσιαστή της εκπομπής και όχι για μετάδοση γεγονότος. Θεωρεί επομένως ότι ουδείς θα μπορούσε να παραπλανηθεί από την επίμαχη αναφορά, καθώς άλλωστε τα όσα αναφέρθηκαν για τα εμβόλια έγιναν με χιουμοριστικό τρόπο και με αίσθηση αυτοσαρκασμού στο πλαίσιο μιας εκπομπής που αποσκοπεί στο να κάνει τους ακροατές της να γελάσουν μέσω της σάτιρας και της υπερβολής.

Από τα αναφερόμενα όμως στο πραγματικό μέρος της παρούσας, προκύπτει σαφώς ότι η ελεγχόμενη εκπομπή είχε ως ειδικότερο θέμα της τον σχολιασμό της επιβολής χρηματικού προστίμου στους ανεμβολίαστους ηλικιωμένους και των λόγων της κυβερνητικής αυτής επιλογής. Είχε επομένως ενημερωτικό και όχι σατιρικό χαρακτήρα. Ανεξαρτήτως όμως αυτού, έχει επανειλημμένως νομολογηθεί ότι εφόσον το περιεχόμενο μιας εκπομπής, όπως γίνεται γενικά αντιληπτό από τα πρόσωπα που την παρακολουθούν, αντιβαίνει σε κάποιον από τους κανόνες που αφορούν τη μετάδοση των προγραμμάτων, η υποκειμενική στάση (πρόθεση) των προσώπων που την παρουσιάζουν είναι κατά νόμον αδιάφορη (ΣτΕ 82/2024 και ΣτΕ 2502/2020) και ότι η τήρηση εκ μέρους των ραδιοτηλεοπτικών μέσων των κανόνων της νομοθεσίας που τα αφορούν καταλαμβάνει τις πάσης φύσεως εκπομπές τους συμπεριλαμβανομένων επομένως και εκείνων με σατιρικό χαρακτήρα (ΣτΕ 681/2022, ΣτΕ 1679/2021, ΣτΕ 335/2017, ΣτΕ 3232/2017, ΣτΕ 2878/2016).

Στην προκειμένη περίπτωση, ο κεντρικός παρουσιαστής της εκπομπής προέβαλε με τρόπο όλως ατεκμηρίωτο τον ισχυρισμό ότι η προώθηση του εμβολιασμού με την πρόβλεψη μεταξύ άλλων και χρηματικού προστίμου κατά μιας ηλιακής ομάδας ανεμβολίαστων ενηλίκων οφειλόταν όχι στην πρόθεση των αρμοδίων να προστατεύσουν υγειονομικώς τον πληθυσμό αλλά στην εξυπηρέτηση αλλότριων οικονομικών συμφερόντων. Πληροφόρησε επίσης το κοινό ότι υπήρχε ήδη το

φάρμακο κατά του νέου κορονοϊού αλλά ότι λόγω της ύπαρξης οικονομικών συμφερόντων αυτό θα χορηγείτο μετά από έτη στον πληθυσμό, μόλις τελείωνε το απόθεμα των υπαρχόντων εμβολίων. Όπως όμως είναι κοινώς γνωστό και όπως προκύπτει άλλωστε και από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, κατά τον χρόνο μετάδοσης της επίμαχης ραδιοφωνικής εκπομπής είχε ήδη αδειοδοτηθεί ένα τουλάχιστον φάρμακο κατά του νέου κορονοϊού και ακολούθησε ελάχιστους μήνες αργότερα η αδειοδότηση και άλλων αντίστοιχων φαρμακευτικών σκευασμάτων που έγιναν άμεσα και χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα προσβάσιμα στο κοινό.

Ο παρουσιαστής της ελεγχόμενης εκπομπής μετέδωσε επομένως με τη μορφή τεκμηριωμένης είδησης ατεκμηρίωτες προσωπικές του κρίσεις και πιθανολογήσεις αφενός για τους λόγους επιβολής χρηματικού προστίμου σε ανεμβολίαστους ηλικιωμένους και αφετέρου για την καθυστέρηση χορήγησης φαρμάκων κατά του νέου κορονοϊού (πρβλ. ΣτΕ 4418/2014). Όπως εξάλλου έχει κριθεί, η έννοια του μεταδιδόμενου γεγονότος αφορά όχι μόνο τη μετάδοση αμιγώς πληροφοριών και ειδήσεων αλλά και την εν γένει παρουσίαση και τον σχολιασμό θεμάτων της επικαιρότητας (ΣτΕ 1731/2017). Υπήρχε συνεπώς ανακριβής και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης αναφορά των γεγονότων και μάλιστα επί ενός θέματος που αφορά το αγαθό της ανθρώπινης υγείας, με τρόπο που θα μπορούσε καταφανώς να προκαλέσει σύγχυση στο κοινό για τους λόγους προώθησης των εμβολίων κατά του νέου κορονοϊού.

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις περιγραφόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας υποχρεώσεις της, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό. Επομένως, πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως της εγκαλουμένης και το γεγονός ότι έχει τιμωρηθεί επανειλημμένως κατά το παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (ενδεικτικώς, ΕΣΡ 164/2024, ΕΣΡ 157/2020, ΕΣΡ 303/2015, ΕΣΡ 64/2014) κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη παραβίασε την υποχρέωση μετάδοσης των γεγονότων με προσοχή και με το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μεταδίδοντας με μορφή είδησης ατεκμηρίωτες υποθέσεις και πιθανολογήσεις, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει, ομοφώνως, στην εταιρεία με την επωνυμία METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο METROPOLIS 95,5 Νομού Θεσσαλονίκης, τη διοικητική κύρωση των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την ανακριβή και χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης μετάδοση των γεγονότων και τη μετάδοση με τη μορφή είδησης ατεκμηρίωτων προσωπικών κρίσεων και πιθανολογήσεων.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που εδρεύει στο δήμο Πυλαίας νομού Θεσσαλονίκης, στην οδό Κωστή Παλαμά 6Γ, Τ.Κ. 55534, με ΑΦΜ 998305295
2. Της Καρατεπελή Κωνσταντίνας του, κατοίκου, με ΑΔΤ και ΑΦΜ, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε την 26^η Μαΐου 2025 και δημοσιεύθηκε την 22^α Ιουλίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ